

Seneca Maatschappijleer

KIJKOPDRACHT HOOFDSTUK 3 –

SANDER EN DE KLOOF:

GEZOND KAPITALISME?

minder
stampen
meer
denken

Kijkopdracht hoofdstuk 3 – Sander en de kloof: Gezond kapitalisme?

De gezondheidszorg is één van de gebieden van de verzorgingsstaat, daarover gaat deze kijkopdracht. Rijken lijken betere toegang te hebben tot zorg en ze worden gemiddeld zeven jaar ouder dan de mensen die het minder breed hebben. Moeten we ervoor zorgen dat iedereen kans blijft maken op een gezond leven? En zo ja, wiens taak is dat?

Lees eerst de vragen zodat je weet waar je op moet letten tijdens het kijken van de aflevering.

In hoofdstuk 3 komt het welzijnsdilemma aan bod met het dilemma tussen de waarden bestaanszekerheid en eigen verantwoordelijkheid.

- 1) Hoe zie je dit dilemma terugkomen in de aflevering? Geef per waarde één voorbeeld van hoe die voorkomt in de aflevering.
- 2) Welke sociale wet staat in deze aflevering centraal?
- 3) Wat is het verschil tussen klassieke en sociale grondrechten? Hoe kun je dat terugzien in artikel 20.1?

Willy zet zich in om buurtgenoten te helpen met een voedselpakket.

- 4) Bij welke hoek van de maatschappelijke driehoek past dit initiatief? Licht je antwoord toe.

‘De appel moet goedkoper worden en de frikandel duurder’

- 5) Bedenk een argument voor deze stelling.
- 6) Welke ideologie, stroming zou tegen deze stelling kunnen zijn? Licht je antwoord toe.

{Min. 5.00} Vermogende mensen hebben een aanmerkelijk hogere levensverwachting. Tussen een achterstandswijk en een chique wijk kan de levensverwachting 6 tot 8 jaar verschillen.

- 7) Welke reden wordt hiervoor genoemd?

{Min 10.00} Sander komt langs bij Sandra aan de Schimmelpenninckstraat. In deze aflevering wordt kritiek gegeven op de kloof binnen de gezondheidszorg.

- 8) Op welk gebied, welk onderdeel van de verzorgingsstaat wordt in dit gedeelte nog meer kritiek geleverd? Benoem het gebied en wat de kritiek is.
- 9) Beschrijf twee momenten uit de aflevering waarin mensen een probleem aankaarten dat de gezondheidskloof vergroot.
- 10) Geef per probleem uit vraag 9 wat volgens jou de beste oplossing van dit probleem is en wie uit de maatschappelijke driehoek hier een rol in moet spelen

Antwoordmodel

De gezondheidszorg is één van de gebieden van de verzorgingsstaat, daarover gaat deze kijkopdracht. Rijken lijken betere toegang te hebben tot zorg en ze worden gemiddeld zeven jaar ouder dan de mensen die het minder breed hebben. Moeten we ervoor zorgen dat iedereen kans blijft maken op een gezond leven? En zo ja, wiens taak is dat?

- 1) Eigen antwoord leerling, bijvoorbeeld:
De diëtist van Livanelli en Madelief zit onder andere met dit dilemma. Als huisarts kun je onvoldoende de juiste zorg leveren in de tijd die je voor iedere patiënt hebt. Zo is dat systeem ingericht. Dit is een van de redenen waarom zij bij een particuliere praktijk is gaan werken, maar het zorgt er wel voor dat ook alleen rijke mensen deze goede zorg kunnen krijgen. Andere mensen hebben geen toegang tot deze zorg. Hierin zie je de waarde eigen verantwoordelijkheid, aangezien mensen zelf verantwoordelijk zijn voor de zorg die ze krijgen en ook betere zorg krijgen als ze dit kunnen betalen. Maar dit houdt de kloof wel in stand en leidt juist niet tot bestaanszekerheid. Veel mensen hebben onvoldoende geld om bij deze diëtist terecht te kunnen. Dit regelt de overheid ook niet voor hen en zo worden gezondheidsproblemen minder snel opgespoord en voorkomen.
- 2) Artikel 22.1: De overheid probeert ervoor te zorgen dat iedereen gezond is en blijft.
- 3) Een verschil tussen klassieke en sociale grondrechten is dat de overheid bij klassieke grondrechten iets moet laten en bij sociale grondrechten iets moet doen. Dit kun je terugzien in artikel 20.1, omdat de overheid er onder andere voor probeert te zorgen dat mensen genoeg geld hebben om van te leven. Ze moeten dus iets doen voor de burgers.
- 4) Twee antwoorden mogelijk:
 - a. Dit initiatief past bij het maatschappelijk middenveld. Willy heeft een organisatie (goed doel) opgericht die buurtgenoten helpt om aan voldoende (gezond) voedsel te komen. Daarmee helpt ze 60 huishoudens.
 - b. Dit initiatief past bij gemeenschappen. Vanuit de buurt helpen meerdere mensen andere buurtgenoten. De gemeenschap helpt elkaar dus.
- 5) Eigen antwoord leerling, bijvoorbeeld:
Op deze manier heeft iedereen in Nederland de mogelijkheid om gezond voedsel te kopen en dat kan dan weer leiden tot een verbetering van de gezondheid van alle Nederlanders.
- 6) Het socialisme zou voor deze stelling kunnen zijn. Zij zijn van mening dat de overheid actief aan de slag moet om de kloof tussen arm en rijk te verkleinen. Deze kloof is ook aanwezig op het kunnen verkrijgen van gezond voedsel en dus kan de overheid hier volgens hen iets aan doen.
- 7) Dat komt omdat vermogende mensen gezonder leven, beter geïnformeerd zijn over gezondheidsrisico's en daardoor sneller naar de dokter gaan. Het verschil zit hem dus voornamelijk in de preventie, dat betekent het voorkomen van (gezondheids)problemen.
- 8) Hij heeft kritiek op het gebied van wonen. In artikel 21 van de Grondwet staat namelijk dat de overheid moet zorgen dat alle inwoners in Nederland goed en veilig kunnen wonen. Bij Sandra thuis is dit niet het geval. De slechte omstandigheden in de woning zorgen er zelfs voor dat haar gezondheid niet kan verbeteren.

- 9) Eigen antwoord leerling, bijvoorbeeld:
- Mensen lopen tegen digitalisering aan en weten niet hoe ze aan de juiste zorg kunnen komen en zijn onvoldoende geïnformeerd. Taal en cultuur zorgen ervoor dat mensen slechter bereikt en geïnformeerd worden.
 - Het zorgsysteem is ingericht op rijkere, hoger opgeleide Nederlanders. Armere Nederlanders worden vaak niet bereikt en vallen buiten de boot. Hierdoor kunnen zij problemen minder vaak voorkomen.
 - In Nederland is gezond voedsel duurder dan ongezond voedsel. Hierdoor kunnen armere mensen niet gezond genoeg eten en worden ze sneller ziek.
- 10) Eigen antwoord leerling.